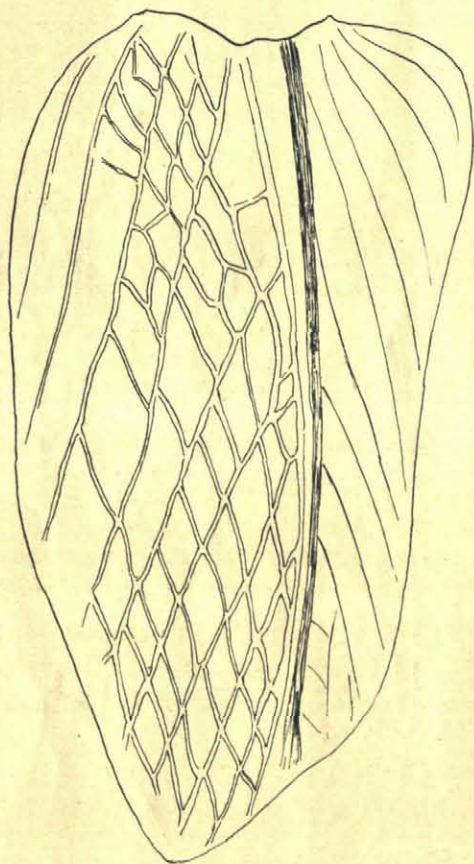

venster heen het ronde zien liggen, want die gehoorholte is tamelijk doorzichtig.

Bij sterkere vergrooting blijkt dat ovale venster gesloten te zijn door een heel mooi, zeer fijn gestreept vlies. Daaronder komt dan een holte met vreemdsoortig gewonden wanden vol tastharen en eindelijk aan de andere zijde het ronde venster, ook door een vlies gesloten.

Met een loupe, die tien keer vergroot, zijn die vensters al heel duidelijk te zien, vooral als je de poot op een voorwerpglasje insluit in Canada-balsem, met een dekglasje dekt en dan tegen het licht beziet. Te gelijktijd zie je dan ook heel mooi de spieren voor de beweging van 't been.

Voorvleugel van 't wijfje van den Huisrekkel.

Waarvoor maken die krekels nu geluid? Zeker wel om de wijfjes te roepen, anders zouden die geen ooren hebben.

Toch heb ik wel den indruk, dat die krekels en sprinkhanen ook wel zingen voor hun eigen plezier of liever uit een gevoel van welbehagen, waar de wijfjes niets mee te maken hebben. Hoe mooier warmer weer, hoe meer plezier ze maken.

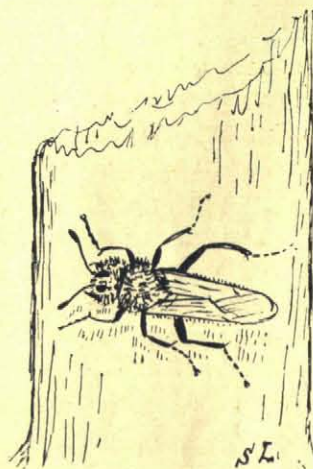
Het aardigst is wel, dat heel jonge, nog onvolwassen krekeltjes en sprinkhanen al geluid gaan maken, zoodra ze zich verheugen in 't bezit van een paar beweegbare vleugelstompjes, dus lang voor de laatste vervelling. Dat kan toch niet anders zijn dan plezier en grappenmakerij.

JAC. P. THIJSE.

DE MEIDOORNBLADWESP.

Trichiosoma tibialis Steph.

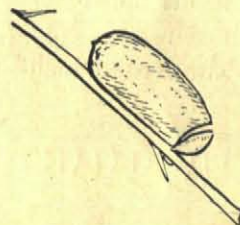
Deze vrij groote bladwesp kwam vroeger veelvuldiger dan thans in 't Vondelpark voor op de meidoorns. Toch gelukte het mij van den winter nog enkele cocons te verzamelen waarvan één op den gewonen tijd, begin April uitkwam. De andere

Meidoorn-bladwesp *Trichiosoma tibialis*.

liet op zich wachten, en daarom sneed ik de zeer harde, hierbij afgebeelde cocon open en vond er de volkomen wesp rustig inzitten.

Het is wel opmerkenswaard, dat waar bij de vlinders en vliegen de vleugels ruimte noodig schijnen te hebben en zich pas buiten de cocon ontwikkelen, dit bij de Vliesvleugeligen meestal niet het geval is. Wanneer een vlinder direct na 't uitkomen ook maar eventjes gestoord wordt, groeien de vleugels vaak niet goed meer uit, terwijl nu b.v.b. bij mijn bladwesp, deze zich in 't zoo'n nauwe cocon goed ontwikkelen, waar alle voorwaarden zouden ontbreken om een vlinder in staat te stellen z'n vlerken behoorlijk te ontplooien. Denklijk staat dit o.a. in verband met het meestal zeer groote oppervlak der vlindervleugels in verhouding tot 't vlinderlichaam.

Cocon van *T. tibialis*.

Deze bladwespen zijn van vervaarlijke kaken voorzien, die hen naar ik vermoed, voornamelijk bij 't doorknippen der merkwaardig harde cocon te stade zullen komen.

Ik geloof niet, dat ze er veel anders mee uitvoeren; want traag en log als ze zijn, kan ik ze niet in staat achten andere dieren te vangen en te eten,

hoewel vele bladwespen, b.v. de Tenthredo's, dit wel doen.

Vaak kreeg ik sluipwespen uit de cocons, die er, ondanks de zeer harde wanden, heel best uit weten te komen. Die zijn als eieren in de larve van de Meidoornwesp gelegd en genieten nog van destevige vesting, die de aangetaste larve spint, aler ze door de sluipwesplarven geheel wordt opgegeten.

In voorkomen heeft de Meidoornbladwesp wel iets van een honingbij, niet in z'n doen en laten; een honingbij is oneindig veel actiever en vlugger. Als deze gelijkenis al eenige beteekenis heeft, wat ik niet geloof, dan zal de sullige en onbeholpen wijze, waarop onze vriend zich gedraagt, die gelijkenis in voorkomen met de honingbij wel weer waardeloos maken, want in aanmerking genomen, dat vogels en reptielen meest op leven en beweging afkomen, heeft het slechts in rusttoestand gelijken op een honingbij dan toch geenerlei waarde voor het dier.

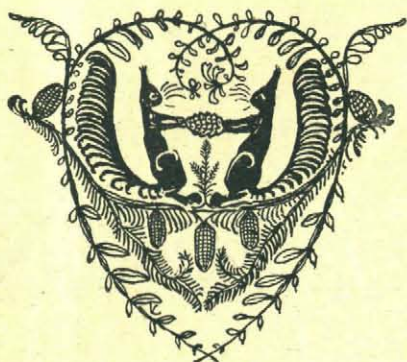
Bij de wijfjes nam ik waar, dat ze bij aanvatting een eigenaardige geur verspreiden die ik het beste kan vergelijken met die van koffiestroop; bij het mannetje merkte ik dit niet op, die gaf geenerlei lucht af.

Al bijna een geheele week scharrelt thuis een mannetje van de Meidoornbladwesp op een bundel bloeiende wilgentakken rond. Hij schijnt 't er zoo goed te vinden, dat hij ondanks het zonnige weer niet wegvliegt en we hebben er een vermakelijke moeite aan, hem telkens op te sporen; want hij heeft zich zoo met stuifmeel bepoederd, dat het zeer nauwkeurig toezien vereischt om hem op de bloeiende wilgenkatjes terug te vinden.

In de natuur trof ik deze soort nooit aan, noch als volkomen insect, noch als larve. Daardoor kan ik ook niet met zekerheid zeggen of deze larve met vocht spuit zooals anders de larven van deze groep (Cimbiciden) wel doen. De larve van Cimex b.v.b. doet 't wel. Sommige parasieten hebben zich echter ook daaraan aangepast.

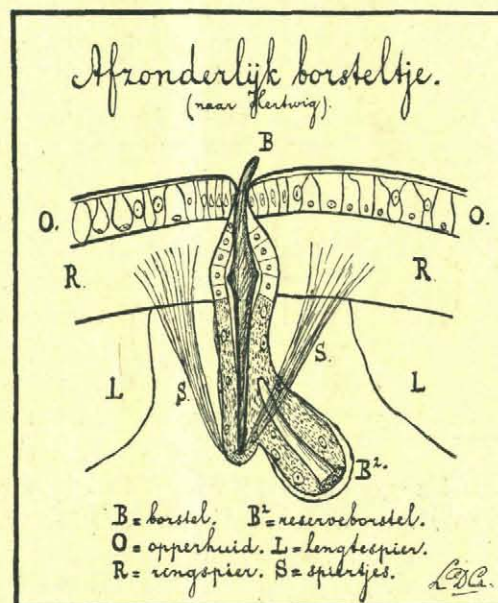
't Is in de natuur net als in de politiek tusschen Engeland en Duitschland, een wedstrijd om de beste weer- en aanvalsmiddelen!

S. LEEFMANS.

DE REGENWORM.

Wanneer de schemering valt en de bodem niet al te droog is, komen alom in bosch en weide en op den akker heirlegers van regenwormen te voorschijn en beginnen in de stilte van den nacht hun nuttigen arbeid. Voor de helft of twee derden van hun lichaam buiten hun hollen, snuffelen zij rond naar allerlei organische stoffen, zooals bladeren, halmpjes, stukjes papier, veertjes en wat dies meer zij, gereed om bij het minste teken van onraad bliksemsnel weg te duiken in hun veilige gangen. Het is dan ook niet zoo heel ge-

makkelijk den geringden mijnwerker te bespieden in zijn nachtelijke werkzaamheden. Weliswaar ontbreken hem de oogen, doch de voorste geledingen van zijn lichaam zijn toch gevoelig van licht, zoodat de felle schijn van een fietslantaarn hem onmiddellijk zijn onderaardsche verblijfplaats weer doet opzoeken. De gangen, die zijn „home“ vormen, graaft dit diertje zelf. Hij vreet zich onophoudelijk door de vette humus heen, en maakt zoo hollen, even wijd als zijn lichaam en twee à drie meter lang, onderaan eindigende in een kamertje, waar de regenworm in opgerolden stand het grootste deel van het koude seizoen verslaapt. De ingeslikte aarde wordt in het ruime geplooid darmkanaal voor een klein gedeelte verteerd. Het overblijvende wordt door de aarsopening uitgescheiden en vormt de bekende aardhoopjes, die men na vochtige nachten bij honderden in tuinen, of op akkers kan aantreffen. Een gedeelte komt ook terecht in de gangen, wordt bij het kruipen door de diertjes fijngevreven en maakt daardoor de wanden der hollen zoo glad, dat de wormen er met het uiterste gemak langs heen en wederglijden. Zodoende komen zij in hun verblijfplaats sneller vooruit, dan men van zulk een traag dier zou denken.